

Prima instanță: Judecătoria Ciocana mun. Chișinău (jud: A. Spoială)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilă)

DECIZIE

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu
Valentina Clevadi
Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de avocatul Victor Furnică, în interesele SC
”Transport Nord Logistic” SRL, împotriva deciziei din 29 iunie 2015 a Curții de Apel
Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC
”Transport Nord Logistic” SRL împotriva SRL ”Total Logistic” privind încasarea
sume și a cheltuielilor de judecată, și

acțiunea reconvențională a SRL ”Total Logistic” împotriva SC ”Transport Nord
Logistic” SRL privind încasarea sumei,

c o n s t a t ă :

La data de 01 octombrie 2014 SRL „Transport Nord Logistic” s-a adresat cu
cerere împotriva SRL „Total Logistic”, solicitând încasarea sumei de 56355,60 lei și a
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că conform contractului de transport
internațional de mărfuri, încheiat cu SRL „Total Logistic” la 19.02.2014, a transportat
marfa la destinația stabilită în contract. Prețul pentru serviciul prestat era de 2950 euro,
sumă care urma a fi achitată în termen de 15 zile de la data recepționării mărfii, însă
obligația nu a fost executată de către părât. În urma cheltuielilor suportate, a majorat
plata pentru prestarea serviciului la 3000 euro care constituie suma de 56355,60 lei
conform cursului de schimb al BNM la 04.03.2014, fapt necontestat de către părât.

La 20.11.2014 SRL „Total Logistic” a înaintat cerere reconvențională, solicitând
încasarea datoriei în sumă de 39185,79 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 3193,91
lei, penalității în sumă de 70000 lei și cheltuielile de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că la 07.03.2014 a încheiat cu SRL
„Transport Nord Logistic” contractul-comandă nr.1109 pentru prestarea serviciilor de
transport. A livrat încărcături în favoarea SRL „Transport Nord Logistic” conform

prevederilor contractuale la 18.03.2014. Prețul stabilit pentru prestarea serviciilor respective a fost de 2100 euro care constituie 39185,79 lei conform cursului de schimb al BNM la data de 18.03.2014. Plata pentru serviciile acordate urma a fi achitată în termen de 3 zile de la data livrării încărcăturii, însă SRL „Transport Nord Logistic” nu și-a onorat obligațiile.

Prin hotărârea din 03 martie 2015 a Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, au fost respinse integral atât acțiunea înaintată de SRL „Transport Nord Logistic”, cât și acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Total Logistic”.

Prin decizia din 29 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile depuse de SRL „Transport Nord Logistic” și de SRL „Total Logistic”.

La data de 23 septembrie 2015 avocatul Victor Furnică, în interesele SC „Transport Nord Logistic” SRL, a declarat recurs împotriva deciziei din 29 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea în care a fost respinsă cererea de chemare în judecată a SC „Transport Nord Logistic” SRL împotriva SRL „Total Logistic” privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele inferioare nu au aplicat legea care urma să fie aplicată.

A menționat că în instanța de fond, intimatul prin intermediul, reprezentantului său a depus referință la cererea de chemare în judecată prin care a recunoscut parțial pretențiile din cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Transport Nord Logistic” SRL.

Or, reclamantul a solicitat în acțiunea civilă să fie dispusă spre încasare de la SRL „Total Logistic” în beneficiul SRL „Transport Nord Logistic” a datoriei în sumă de 56355,60 lei, iar pîrîtul a recunoscut suma de 55516,34 lei.

Astfel, în litigiu, în cadrul acțiunii de bază, era suma de 839,26 lei. Or, instanța de fond, exminînd cererea de cererea de chemare în judecată, în raport cu obiecțiile formulate în referință și explicațiile date de reprezentanții intimatului, în conformitate cu art.212 alin.(5) CPC al RM, urma să pronunțe o hotărîre de admitere a pretențiilor reclamantului.

Mai mult ca atât, în instanța de apel, la etapa explicațiilor, la formularea solicitărilor, reprezentantul reclamantului/recurentului a indicat că își micșorează pretențiile pînă la suma pe care o recunoaște intimatul, solicitînd în final să fie încasată de la SRL „Total Logistic” în beneficiul SRL „Transport Nord Logistic” suma de 55516,34 lei (pretenția recunoscută de intimat în referință și acțiunea reconvențională) și proporțional taxa de stat.

În acest sens, instanța de fond, nu a ținut cont de principiul disponibilității înserat în art. 27 CPC al RM, care dă dreptul fiecărei părți la proces să-și aleagă modalitatea și mijloacele de apărare. Or, în speță, pîrîtul/intimat a ales să recunoască în parte acțiune, iar instanța nu era în drept să respingă acțiunea, cel puțin în partea în care a fost recunoscută de pîrît/intimat.

Instanța de fond și apel pentru a-și motiva soluția au făcut trimitere la art.art.1020, 1021 Cod Civil al RM și au învederat că nici-o parte nu a respectat termenul de 21 zile

de data livrării mărfii, în interiorul căruia era obligat să înainteze o pretenție și astfel părțile și-au pierdut dreptul la acțiunea în încasarea sumei pentru serviciul prestat.

A menționat că termenul instituit de către legiuitor se referă la reclamațiile ce urmează a fi înaintate de către beneficiarul mărfii către transportator și nu invers.

S-a solicitat în recurs admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor judecătorești în partea respingerii integrale a cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Transport Nord Logistic” împotriva SRL „Total Logistic”, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să se dispună încasarea de la SRL „Total Logistic” în beneficiul SRL „Transport Nord Logistic” a datoriei în sumă de 55516,34 lei și cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 434 CPC recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Conform materialelor pricinii, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia recurată la data de 02.06.2015.

La materialele cauzei lipsesc careva înscrisuri ce atestă expedierea sau recepționarea recursului de către recurenți. Astfel, recursul declarat la 23.09.2015 este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis, iar hotărârile primei instanțe și decizia instanței de apel urmează a fi casate parțial cu pronunțarea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Colegiul va verifica legalitatea hotărârilor contestate în limitele invocate în recurs, adică doar în partea în care au fost contestate hotărârile judecătorești.

Este de menționat că recurs împotriva deciziei instanței de apel a fost depus doar de către SC ”Transport Nord Logistic” SRL.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele pricinii rezultă că la data de 19.02.2014 între SC „Transport Nord Logistic” SRL și „Total Logistic” SRL a fost încheiat un contract de transport.

Conform prevederilor contractuale, reclamantul s-a obligat să transporte bunuri din Spania în Republica Moldova, mun.Chișinău, iar pîrîtul s-a obligat să achite suma serviciului de transport prestat de 2950 Euro în termen de 15 zile din momentul predării mărfii. (f.d.7)

Conform actului de prestare de servicii întocmit la data de 04.03.2014, reclamantul și-a executat obligațiile asumate (f.d.8).

La data de 04 martie 2014, reclamantul a întocmit și a înaintat pîrîtului spre plată factura fiscală seria WA nr 0507773 (f.d.9). Pîrîtul a primit factura, a semnat-o, fapt ce se confirmă prin aplicarea semnăturii reprezentantului pîrîtului, precum și a aplicat ștampila întreprinderii.

Datorită faptului că pîrîtul nu și-a onorat obligațiile contractuale, adică nu a achitat plata pentru transportarea bunurilor, efectuată de către reclamant, ultimul, la data de

08.07.2014 a expediat pîrîtului o reclamație, care a fost recepționată la data de 10.07.2014 (f.d.11).

Instanțele judecătorești au respins acțiunea SC „Transport Nord Logistic” SRL motivîndu-și soluțiile adoptate prin faptul că, reclamantul a omis termenul de înaintare a reclamației către pîrît, iar acest fapt îl decade din dreptul de a solicita pe cale judecătorească plata pentru serviciul prestat.

Colegiul consideră că hotărîrile instanțelor de fond și apel au fost adoptate cu aplicarea eronată a normelor dreptului material și anume a prevederilor art.1020 Cod civil.

Conform art.1020 alin.(5) Cod civil, pentru încălcarea termenului de livrare se pot cere despăgubiri doar dacă, în termen de 21 de zile din momentul în care încărcătura a fost pusă la dispoziția destinatarului, este înaintată o obiecție scrisă către cărauș.

Atît prima instanță, cît și instanța de apel au constatat că reclamantul a respectat procedura prealabilă obligatorie de soluționare a litigiului și a expediat pîrîtului o reclamație, dar totodată au indicat despre faptul că reclamantul nu a respectat termenul de 21 zile pentru a înainta pîrîtului reclamația, făcînd referință la prevederile art.1020 alin.(5) Cod civil.

Colegiul menționează că într-adevăr la judecarea litigiilor rezultate din contractele de transport, instanțele de judecată urmează a ține cont de faptul că faza judiciară este precedată de înaintarea reclamațiilor, care este obligatorie pentru părți.

În același timp, Codul civil nu prevede expres și imperativ termenul în care urmează a fi înaintată reclamația de către cărauș beneficiarului bunurilor transportate.

Art.1020 alin.(5) Cod civil, se referă la termenul de înaintare a reclamațiilor de către destinatarul mărfii către căraușul care a încălcat termenul de livrare și nici într-un caz nu impune căraușul de a respecta termenul dat pentru a înainta reclamație destinatarului mărfii, în cazul în care acesta nu a achitat remunerația cuvenită pentru efectuarea transportului.

În acest context, Colegiul consideră argumentele invocate în recurs ca fiind întemeiate, iar decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe neîntemeiate și care urmează a fi casate.

Conform art.572 alin.(1)-(2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art.980 (1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (cărauș, transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau client) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte încărcătura la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Conform art.1020 alin.(1) Cod civil, în cazul nerespectării obligațiilor contractuale, părțile sînt obligate să înainteze în prealabil o reclamație.

Colegiul reiterează că între părți a fost încheiat un contract de transport, astfel fiind instituite obligații reciproce și anume reclamantul s-a obligat să transporte bunuri din Spania în Republica Moldova, mun.Chișinău, iar pîrîtul s-a obligat să achite suma serviciului de transport prestat de 2950 Euro în termen de 15 zile din momentul predării mărfii. (f.d.7)

După cum s-a menționat, reclamantul și-a executat obligațiile asumate și a prestat serviciul de transport de bunuri în favoarea pârîtului, fapt confirmat prin actul de prestare a serviciilor din 04.03.2014 (f.d.8), iar pârîtul nu și-a executat obligația de plată a remunerației cuvenite, în rezultat la ce, la data de 10.07.2014, a fost somat de către reclamant printr-o reclamație.(f.d.11)

Colegiul reține că, deoarece pârîtul a omis să execute obligația de plată a serviciului prestat de către reclamant, cererea de chemare în judecată depusă de către reclamant urmează a fi admisă.

Referitor la cuantumul sumei ce urmează a fi încasate de la SRL „Total Logistic”, Colegiul menționează că conform actului de prestare de servicii din 04.03.2014, părțile au convenit că suma ce urmează a fi achitată de către SRL „Total Logistic” este de 3000 Euro.

În factura fiscală eliberată de către SC „Transport Nord Logistic” este indicată suma ce urma a fi achitată de către SRL „Total Logistic” ca fiind 56355,6 lei (f.d.9)

Astfel, Colegiul a stabilit că, deoarece în Republica Moldova, plățile sunt efectuate între persoanele juridice în valuta națională – lei, părțile au efectuat convertirea valutei stipulate în actul de prestare de servicii la data întocmirii acestuia, conform cursului BNM la zi. (3000 Euro X 18,7852 lei = 56355,6 lei)

Din materialele cauzei rezultă că pârîtul a recunoscut datoria ce urmează a fi achitată reclamantului doar în sumă de 2950 Euro, fapt indicat atît în răspunsul din 22.07.2014 la reclamația reclamantului (f.d.12), cît și în referința la cererea de chemare în judecată (f.d.18-19).

Pe parcursul judecării cauzei, cît și în recursul înaintat, reprezentantul reclamantului a micșorat mărimea pretenției înaintate, solicitînd încasarea sumei de 2950 Euro sau echivalentul în valută națională ceea ce constituie 55516,34 lei.(f.d.96, 110).

Colegiul indică ca fiind greșit calculul efectuat de către reclamant, deoarece echivalentul sumei de 2950 Euro, la data întocmirii actului de prestare a serviciilor – 04.03.2014, constituie suma de 55416,34 lei, sumă care și va fi dispusă spre încasare de la pârît.

În conformitate cu art.94 alin.(1),(3) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

De asemenea de la pârît, în conformitate cu art.94 CPC, dat fiind admiterea acțiunii SC „Transport Nord Logistic”, se vor încasa și cheltuielile de judecată suportate de către reclamant.

Din materialele cauzei rezultă că reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 1690,66 lei (f.d.4), la depunerea cererii de apel – 1268 lei (f.d.78) și la depunerea recursului – 832,75 lei, iar în total a suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în sumă de 3791,41 lei.

Deoarece acțiunea reclamantului se admite parțial, Colegiul va dispune și compensarea acestuia a cheltuielilor de judecată proporțional cu pretențiile admise și anume în sumă de 3715,6 lei.

În conformitate cu prevederile art.art. 442, 445 alin.(1) lit.b); alin.3) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Victor Furnică, în interesele SC "Transport Nord Logistic" SRL.

Se casează parțial decizia din 29 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 03 martie 2015 a judecătorei Ciocana mun. Chișinău, adoptate în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC "Transport Nord Logistic" SRL împotriva SRL "Total Logistic" privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată în partea respingerii cererii de chemare în judecată înaintate de către SC "Transport Nord Logistic" SRL și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

- Se admite cererea de chemare în judecată a SC "Transport Nord Logistic" SRL împotriva SRL "Total Logistic" privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată;

- Se încasează de la SRL „Total Logistic” în beneficiul SC „Transport Nord Logistic” SRL suma de 55416 (cincizeci și cinci mii patru sute șaisprezece) lei 34 bani cu titlu de remunerație pentru serviciul de transport prestat, 3715 (trei mii șapte sute cincisprezece) lei 60 bani cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 59131 (cincizeci și nouă mii una sută treizeci și unu) lei 94 bani. În rest, cererea de chemare în judecată a SC "Transport Nord Logistic" SRL împotriva SRL "Total Logistic" privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală